

[Niels Mathiasen.]

udtrykkelig slår fast, at „det civile arbejdes varighed er den samme som den til enhver tid ved hæren normale med et tillæg på 2 måneder.“

Det må altså alene være et skøn, som danner grundlaget for ændring af loven på dette område, men jeg synes oprigtig talt, at den ærede ordfører for socialistisk folkeparti, hr. O. Mathiasen, skylder os andre en nærmere forklaring på, hvorfor man netop har valgt 2 måneder som en grænse for den længere tjenestetid, og hvormed man begrundet, at netop disse 2 måneder vil forhindre, at nemhedshensyn eller andre mindre saglige grunde bliver afgørende for dem, som ikke ud fra personlige samvittighedsgrunde ønsker at undgå den militære værnepligt, der er en nødvendighed for at opretholde vort forsvars effektivitet.

Blandt de ændringer, som i øvrigt indeholdes i forslaget, er tillige denne, at retten til fritagelse for militærtjeneste også kommer til at gælde for tjeneste i civilforsvaret, idet denne tjeneste skulle kunne opfattes som værende af delvis militær art. Det må dog vist være på sin plads at fastslå, at dette ikke er rigtigt. Civilforsvarets opgaver har intet med militære opgaver at gøre. Civilforsvaret har alene til formål at afbøde de virkninger, som en eventuel krig kan medføre. Det er — så langt det er muligt — for at beskytte civilbefolkningen og begrænse en krigs tab og lidelser, at man opretholder civilforsvaret. Netop de perspektiver, der knytter sig til moderne krigsførelse, ikke mindst hvor en krig måtte blive ført med atomvåben, burde jo gøre det helt klart, hvor nødvendigt det er at opretholde og udbygge civilforsvaret.

Det forekommer mig ganske ejendommeligt, hvis man fra de ærede forslagsstilleres side nægter at være med til at gøre alt, hvad der står i menneskelig magt for at afbøde virkningerne af en krigs følger for civilbefolkningen. Vi kan ikke være uenige om, at det først og fremmest gælder om at forhindre krigen; men vi må også erkende, at de små lande kun har begrænsede muligheder for at øve indflydelse på den gensidige afspændingspolitik, som er en forudsætning herfor. Skulle vi derfor uden egen skyld blive ramt af krigen, ville man da først med

rette kunne bebrejde os, at vi ikke i tide havde forberedt os på at afbøde følgerne.

Forslagene til ændringer kan mit parti ikke tiltræde, og jeg vil ikke undlade at fremhæve, at jeg synes, det ville være en mere virkelighedsnær politik, hvis de mange, der som vi andre med rette frygter en mulig atomkrigs følger — dersom det da er rigtigt, som det ærede medlem hr. O. Mathiasen siger, at de har en vilje til at forsvare deres fædreland — omsatte deres vilje i praktisk arbejde og påtog sig den opgave inden for civilforsvaret at medvirke til at skabe den nødvendige oplysning og øve den indsats, som i hvert fald kan yde større beskyttelse end ingen, om en krigs ulykker skulle ramme den danske befolkning.

Med hensyn til forslagene om, at civilarbejdet bliver af størst mulig samfundsgavnlig karakter, kan der ikke herske større uenighed. Efter de oplysninger, den højtærede minister har givet i dag, tilstræbes dette inden for de eksisterende rammer, men både det begrænsede antal militærnægtere og den ret uensartede sammensætning af disse rent erhvervsmæssigt indsnævrer jo mulighederne.

Vi skal fra socialdemokratiets side være villige til i et udvalg nærmere at drøfte, om der findes andre muligheder end de eksisterende for at anvende militærnægternes arbejdskraft. Men jeg forudskikker den bemærkning, at heri ligger ikke nogen erkendelse af, at den anvendelse, der i øjeblikket finder sted, ikke skulle være samfundsnyttig. I øvrigt skal man vel også her tage hensyn til, at der ikke må gives de civile værnepligtige en fortrinsstilling i forhold til de militære værnepligtige. Det ville være urimeligt, om det overvejende flertal af unge, for hvem — det kan vi dog godt være enige om — det ikke kan være nogen ønsketilværelse at aftjene deres værnepligt, skulle være vidne til, at et lille fåtal i kraft af et særstandpunkt skulle kunne slippe nemmere, medens det sure slid alene ville blive overladt til de værnepligtige, der inden for forsvaret til punkt og prikke opfylder de pligter, som samfundet har pålagt dem.

Endelig synes jeg også, der er grund til at advare imod det forslag, som tilsigter en deltagelse i internationalt hjælpearbejde for